

Machinist reizigersvervoer

Beroepscompetentieprofiel 2010

Inhoudsopgave

Wat is een beroepscompetentieprofiel?	3
<i>Wat is de functie van een beroepscompetentieprofiel?</i>	3
<i>Waarom een format beroepscompetentieprofiel?</i>	3
<i>Inleiding</i>	3
Colofon	4
Brondocumenten	4
1. Algemene informatie over het beroep	5
1.1 <i>Mogelijke functiebenamingen</i>	5
1.2 <i>Beschrijving van het beroep</i>	5
1.4 <i>Trends en innovaties</i>	9
2. Overzicht van kerntaken en werkprocessen in het beroep	11
3. Beschrijving van de kerntaken.....	12
3.1 <i>Kerntaak 1</i>	12
3.2 <i>Kerntaak 2</i>	14
3.3 <i>Kerntaak 3</i>	15
3.4 <i>Kerntaak 4</i>	17
3.5 <i>Kerntaak 5</i>	19
4. Competenties	21

Er bestaat in het Nederlands een dilemma als het gaat over het gebruik van woorden die als mannelijk en vrouwelijk geïnterpreteerd kunnen worden. We zouden consequent kunnen werken met 'hij/zij' en 'zijn/haar', maar dat geeft een gedwongenheid die wij stilistisch niet verantwoord vinden. De personen die in dit stuk de handelingen verrichten of beschreven worden, kunnen in onze optiek net zo goed mannen zijn als vrouwen.

Wat is een beroepscompetentieprofiel?

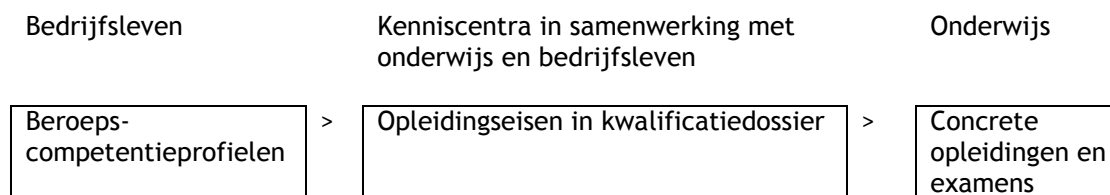
Een beroepscompetentieprofiel (BCP) beschrijft de werkzaamheden en competenties die nodig zijn om een bepaald beroep uit te oefenen. Hierbij wordt uitgegaan van een vakvolwassen werknemer die circa zeven jaar in het beroep werkzaam is.

Drie begrippen staan centraal in het beroepscompetentieprofiel: **kerntaken**, opgesplitst in een aantal **werkprocessen** en de **competenties** die noodzakelijk zijn bij de uitvoering van de werkzaamheden.

De inhoud van een beroepscompetentieprofiel moet herkenbaar zijn voor het bedrijfsleven. Daarom worden deze profielen opgesteld in opdracht van of in samenwerking met het georganiseerde bedrijfsleven. Om het document een formele status te geven, is vaststelling door het georganiseerde bedrijfsleven noodzakelijk.

Wat is de functie van een beroepscompetentieprofiel?

Een beroepscompetentieprofiel kan verschillende functies vervullen. Binnen een branche kan het een hulpmiddel zijn bij functiewaardering, het kan ook gebruikt worden voor verdere professionalisering van werknemers, voor de ontwikkeling van competentie-instrumenten en als voorlichtingsmateriaal. Daarnaast kan een beroepscompetentieprofiel dienen als input voor opleidingen in het middelbaar beroepsonderwijs. Het bedrijfsleven is immers 'afnemer' van mbo-gediplomeerden, en is daarom in hoge mate richtinggevend voor de eisen die gesteld moeten worden aan deze gediplomeerden. De eisen hebben zowel betrekking op de aard en inhoud van de werkzaamheden als op de mate van bekwaamheid waarmee iemand handelt: zijn competenties. In het schema is deze laatste functie van het beroepscompetentieprofiel weergegeven:

Conform de ketengedachte is het bedrijfsleven verantwoordelijk voor het ontwikkelen en onderhouden van beroepscompetentieprofielen. Kenniscentra ontwikkelen en onderhouden op basis van deze beroepscompetentieprofielen de opleidingseisen in de vorm van kwalificatiedossiers. Dit gebeurt in samenwerking met vertegenwoordigers van sociale partners en onderwijs. Het onderwijs ontwikkelt op basis van de kwalificatiedossiers concrete opleidingen en examens.

Waarom een format beroepscompetentieprofiel?

Uitgaande van het feit dat dit beroepscompetentieprofiel de basis vormt voor het eventueel ontwikkelen of aanpassen van een kwalificatiedossier, is het van belang dat het beroepscompetentieprofiel voldoet aan een aantal minimumeisen. Bij de ontwikkeling van kwalificatiedossiers is het verder van belang dat beroepen onderling vergeleken kunnen worden. Een bepaalde mate van uniformiteit is hierbij gewenst. Daarom is een format beroepscompetentieprofiel ontwikkeld.

Inleiding

De informatie over het beroep is verdeeld over vier hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat algemene informatie over het beroep, loopbaanontwikkelingen en trends en innovaties. Het tweede hoofdstuk geeft een overzicht van de hoofdtaken en werkzaamheden van de beroepsbeoefenaar (kerntaken en werkprocessen). Een uitwerking van deze werkzaamheden en de daarbij behorende competenties komt in hoofdstuk 3 aan bod. In het vierde hoofdstuk worden de essentiële competenties vermeld inclusief een toelichting.

Colofon

Ontwikkeld door	De volgende organisaties zijn betrokken geweest bij de ontwikkeling van dit beroepscompetentieprofiel: <ul style="list-style-type: none">• NS Reizigers• Syntus• Connexion• VTL
In opdracht van	KNV Spoorgoederenvervoer
Verantwoording	Vastgesteld door: KNV Spoorgoederenvervoer Federatie Mobiliteitsbedrijven Nederland (FMN) NS Reizigers Op: 30 november 2010 Te: 's Gravenhage en Utrecht Handtekening: KNV Spoorgoederenvervoer, dhr. Ir. A.J. Toet FMN, dhr. F. van Setten NS Reizigers, dhr. S.van Guilik

Brondocumenten

- Handboek Vervoersproces van de Vereniging Spoorwegregelgeving en Documentatie (2010)
- Verslagen van werkgroepbijeenkomsten met NS Reizigers, Syntus, Connexion, Strukton, SNCF.
- Handboek Machinist en bijlagen van NS Reizigers (2010)
- Certificeringschema Machinist van Stichting Examen Railvervoer (SERV) (2010)

1. Algemene informatie over het beroep

In dit hoofdstuk wordt het beroep nader omschreven.

1.1 Mogelijke functiebenamingen

Machinist reizigersvervoer (met volledige bevoegdheid), machinist reizigersvervoer internationaal (voor een beperkt aantal machinisten).
--

1.2 Beschrijving van het beroep

Werkomgeving	<p>De machinist reizigersvervoer is werkzaam bij (commerciële) spoorwegondernemingen die het personenvervoer verzorgen. Deze ondernemingen beschikken over spoorvoertuigen om te rijden binnen het railverkeersysteem van Europa. Daarnaast zijn er machinisten in dienst van uitzendbureaus.</p> <p>De werkplek van de machinist reizigersvervoer is in de cabine van de trein (in alle mogelijke varianten), voor de controle van de trein begeeft hij zich op stations, rangeerterreinen en emplacementen.</p> <p>De machinist reizigersvervoer is een veiligheidsfunctie die beschreven is in het Besluit Spoorwegpersoneel. Bij een veiligheidsfunctie gaat het om een functie binnen het railverkeersysteem die van aanmerkelijke invloed is op de veiligheid van dit systeem.</p> <p>Voor een spoorwegonderneming is het noodzaak dat de machinist reizigersvervoer beschikt over een vergunning en een bevoegdheidsbewijs. De vergunning betreft een persoonlijk certificaat dat de machinist ontvangt na het behalen van het examen. Het bevoegdheidsbewijs wordt door de spoorwegonderneming formeel vastgelegd wanneer de machinist door hen is gecontroleerd op kennis van het specifieke voertuigtype, de verkeersregels, de wegbekendheid, de spoorvoertuigen en de bedrijfsregels. In het bevoegdheidsbewijs worden het spoorwegnet en de spoorvoertuigen genoemd waar en waarmee de machinist gemachtigd is te rijden. De machinist is hiermee tevens bevoegd tot uitoefening van de veiligheidsfunctie van rangeerder.</p> <p>De documenten moeten op aanvraag worden getoond aan de overheidsfunctionarissen en de infrabeheerder.</p> <p>Toezicht op de arbeidstijden en rusttijden van de machinist reizigersvervoer vindt plaats door de Arbeidsinspectie en door IVW.</p>
Typerende beroepshouding	De machinist reizigersvervoer kan gedurende langere tijd waakzaam en alert zijn. Hij moet ondanks zijn routinematige taak en eventuele afleiding toch alert blijven op de omgeving en op ongewone situaties, ook al geeft het

	<p>veiligheidsysteem geen signaal af. Ook moet hij alert zijn op situaties die kunnen duiden op terrorismebedreiging. De machinist kan goed omgaan met de (fysieke) belasting van het onregelmatig werken en het eventueel werken in het buitenland.</p> <p>De machinist reizigersvervoer heeft een defensieve rijstijl. Hij heeft een kritische houding ten opzichte van zijn eigen bijdrage en verantwoordelijkheden, die van de organisatie en van andere betrokkenen aan de veiligheid op het spoor en handelt overtuigend.</p> <p>De machinist reizigersvervoer moet stressbestendig en stabiel zijn. Hij heeft te maken met een soms krappe dienstregeling maar houdt zich altijd aan de routines en beperkt de risico's binnen de gestelde kaders. Hij moet weerstand kunnen bieden aan de druk die wordt uitgeoefend door de treindienstleider en de bedrijfsoperator (dienstindeler).</p> <p>De machinist reizigersvervoer moet kunnen omgaan met veranderingen. Hij kan worden geconfronteerd met een ad hoc verandering van taken en wachttijden.</p> <p>De machinist reizigersvervoer moet een dienstverlenende instelling hebben. Hij beantwoordt indien de dienstuitvoering dat toelaat vragen van de reizigers en zorgt ervoor dat de reizigers geïnformeerd worden bij verstoringen.</p> <p>De machinist moet kunnen omgaan met de gevolgen van ernstige incidenten en ongevallen, de effecten daarvan op de eigen persoonlijkheid en de verwerking daarvan.</p>
<p>Rol en verantwoordelijkheden</p>	<p>De machinist reizigersvervoer heeft voornamelijk een uitvoerende rol. Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen werk en is zich daarbij bewust van zijn bijdrage in het gehele proces van veilig reizigersvervoer.</p> <p>De machinist reizigersvervoer werkt samen met het (boord-en) walpersoneel. De machinist is verantwoordelijk voor een veilig vervoer van reizigers over het spoor. Indien er treinpersoneel aanwezig is op de trein delen machinist en het treinpersoneel die verantwoordelijkheid.</p>
<p>Complexiteit</p>	<p>De complexiteit van het beroep van de machinist reizigersvervoer uit zich in het uitvoeren van duidelijk gedefinieerde taken en het kennen en toepassen van wet- en regelgeving en een aantal standaardroutines en scenario's voor afwijkingen/noodprocedures op de rit. Afwijkingen op de rit zijn bijvoorbeeld storingen of wijzigingen aan de spoorvoertuigen, de communicatiemiddelen, de reisroute, het railverkeersysteem en werkzaamheden aan het spoorwegnet. Deze afwijkingen moet hij onderkennen en het geschikte scenario kiezen (bijvoorbeeld snelheid verminderen). Hij communiceert met het overige (veiligheids)personeel over de stand van zaken en handelt conform de (nood)procedures die behoren bij het gekozen scenario.</p>

	<p>Een andere factor die de complexiteit van het werk van de machinist reizigersvervoer verhoogt is de toename van de noodzakelijke mobiele communicatie met meerdere (veiligheids)functionarissen gelijktijdig (de zogenaamde interfaces). Daarbij weet de machinist wat de taken zijn van de andere (veiligheids)functies in de keten en welke informatie hij aan wie moet verstrekken. De output van de ene functie is input voor de andere functie. De voorgeschreven communicatie kan lokaal verschillen.</p> <p>Bij het voorbereiden/rangeren en in een vertreksituatie heeft de machinist te maken met de rangeerder, de treindienstleider, de procesleider perron, de hoofdconductor en de bedrijfsoperator. Tijdens het rijden met de treindienstleider, de hoofdconductor en de bedrijfsoperator.</p> <p>De machinist reizigersvervoer heeft binnen het Nederlandse railverkeersysteem te maken met een drukbezet netwerk.</p> <p>De machinist reizigersvervoer beschikt over een gedegen kennis van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de spoorvoertuigen (tractievormen, voertuigtypen, remsystemen) en de bediening daarvan, - het openbare spoorwegnet (wegbekendheid), - de seinsystemen, - de beveiligingssystemen, - het dienstregelingsproces, - elektronische besturingssystemen, - de wet- en regelgeving, - de verplichte communicatie in de diverse situaties, - de informatie naar reizigers.
Wettelijke beroepsvereisten	<p>De machinist reizigersvervoer is een veiligheidsfunctie, hij moet beschikken over een vergunning en een bevoegdheidsbewijs en over geldige verklaringen van medische en psychologische geschiktheid.</p> <p>Vanaf januari 2011 moet de machinist in Nederland minimaal 18 jaar oud zijn.</p> <p>Bron: de eisen die gesteld worden aan de machinist reizigersvervoer staan beschreven in de spoorwegwet 2010, Besluit spoorwegpersoneel, Regeling spoorwegpersoneel, Besluit spoorverkeer, Regeling spoorverkeer van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat en de EU richtlijn 59 voor de machinist.</p>
Branche vereisten	<p>De machinist reizigersvervoer moet de ‘instructie kleine blusmiddelen’ hebben gevolgd.</p> <p>De machinist reizigersvervoer internationaal moet gebruik kunnen maken van het Belgische, Duitse of Franse railverkeerssysteem en moet daarvoor beschikken over zowel taalvaardigheid (zie hieronder bij Nederlands en (moderne) vreemde talen) als kennis van de railverkeerssystemen van deze landen.</p>
Nederlands en (moderne)	De machinist reizigersvervoer maakt gebruik van de

vreemde talen	<p>standaard dienstuitdrukkingen, de gespreksregels en de veiligheidscommunicatie.</p> <p>De machinist reizigersvervoer staat de reizigers in het Nederlands en Engels te woord.</p> <p>De machinist reizigersvervoer kan formulieren als het treinrapport/beremingsstaat en checklist technische controle accuraat invullen.</p> <p>Niveau 3 van de richtlijn 2007/59/EG geeft aan dat de machinist:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktische situaties met een onvoorzien aspect aan kan, - omschrijven kan, - een eenvoudige conversatie kan voeren, - de spoorterminologie kan hanteren. <p>Nederlands</p> <table border="1" data-bbox="547 775 1276 1032"> <thead> <tr> <th></th> <th>Luisteren</th> <th>Lezen</th> <th>Gesprekken voeren</th> <th>Spreken</th> <th>Schrijven</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>C2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>C1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>B2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>B1</td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> </tr> <tr> <td>A2</td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> </tr> <tr> <td>A1</td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> </tr> </tbody> </table> <p>Engels</p> <table border="1" data-bbox="547 1093 1276 1350"> <thead> <tr> <th></th> <th>Luisteren</th> <th>Lezen</th> <th>Gesprekken voeren</th> <th>Spreken</th> <th>Schrijven</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>C2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>C1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>B2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>B1</td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> </tr> <tr> <td>A2</td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> </tr> <tr> <td>A1</td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> <td style="background-color: #cccccc;"></td> </tr> </tbody> </table> <p>Raamwerk: Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment, Lissabon.</p>		Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven	C2						C1						B2						B1						A2						A1							Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven	C2						C1						B2						B1						A2						A1					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven																																																																																
C2																																																																																					
C1																																																																																					
B2																																																																																					
B1																																																																																					
A2																																																																																					
A1																																																																																					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven																																																																																
C2																																																																																					
C1																																																																																					
B2																																																																																					
B1																																																																																					
A2																																																																																					
A1																																																																																					
Rekenen/ wiskunde / natuurkunde / werktuigbouwkunde	<p>De machinist reizigersvervoer moet zich bewust zijn van de verbanden tussen de asdruk, de remafstand, de snelheid, het remgedrag van de spoorvoertuigen en omstandigheden als glad spoor.</p> <p>Hij kan remtabellen lezen en de maximum snelheid daaruit afleiden.</p> <p>Hij moet op basis van de rijopdracht en de maximum snelheid op het spoorwegnet inschatten hoe hij zijn ritverloop kan beïnvloeden.</p> <p>Hij moet op basis van snelheid en afstand kunnen inschatten of het effect van een handeling in overeenstemming is met een gegeven situatie.</p> <p>Hij bezit kennis over hoogspanning/laagspanning, hydrauliek, pneumatiek en verbrandingsmotoren. Deze kennis is nodig om de werking van de spoorvoertuigen te begrijpen en om de onregelmatigheden te kunnen waarnemen.</p>																																																																																				

1.3 Loopbaanperspectief

De machinist reizigersvervoer kan bij bewezen competentie en na eventuele aanvullende opleidingen doorgroeien naar de functie van mentor machinist, vakinhoudelijk leidinggevende, gecertificeerd opleider, gecertificeerd praktijkexaminator of bedrijfsoperator. De machinist kan zijdelings doorstromen naar de functie van treindienstleider.

1.4 Trends en innovaties

Hieronder worden relevante ontwikkelingen voor het beroep beschreven. Trends en innovaties geven aan in hoeverre het beroep nog kan veranderen onder invloed van vernieuwingen. Het gaat hierbij om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, ontwikkelingen in wetgeving en overheidsregulering en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening zelf (b.v. technologische veranderingen of marktontwikkelingen in de sector).

Arbeidsmarkt	Uit het arbeidsmarktonderzoek is gebleken dat er circa 5500 machinisten in Nederland werkzaam zijn, 4000 daarvan werken in het reizigersvervoer. De verwachting is dat er in de komende jaren voor het behouden van het bestand een jaarlijkse instroom nodig is van 4 tot 6 %. In deze cijfers is nog niet de ambitie van de overheid verwerkt (hoogfrequent spoor) en daarmee een uitbreiding van het bestand.
Wetgeving en regelgeving ¹	Eind 2010 zal de nieuwe spoorwegwet en onderliggende regelgeving van kracht worden. De machinist reizigersvervoer zal hierdoor te maken krijgen met nieuwe richtlijnen voor certificering. Het invoeren van de Derde Kadernota Railveiligheid in 2010 met nieuwe parameters op het gebied van onder andere personeelsveiligheid, overwegveiligheid en onbevoegden op het spoor. Dit heeft consequenties voor de reglementering waarmee de machinist reizigersvervoer te maken heeft.
Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening	Marktontwikkelingen Er wordt gekeken naar een andere vorm van afwikkeling van het spoorverkeer, zoals hoogfrequent spoor. Uitbreiding van de capaciteit (intensiever gebruik van het spoorwegnet) binnen het huidige treinbeveiligingssysteem levert een extra inspanning voor de machinist.

¹ De toenemende invloed van de Europese Unie op spoorweggebied is ook merkbaar op het terrein van personeel. In 2007 werd de Machinisten-Richtlijn gepubliceerd. Deze bevat inhoudelijke eisen aan kennis en geschiktheid van machinisten. Ook verplicht de Richtlijn de EU-lidstaten om een erkenningsstelsel voor opleiders en examinatoren op te richten. Zie het Besluit spoorwegpersoneel 2010 met de nota van toelichting.

De examinering door de examenstichtingen ontwikkelt zich in de richting van een certificeringstelsel. Dit biedt mogelijkheden voor andere, en beter geschikte beoordelingsmethoden, vooral voor de praktijkbeoordeling.

	<p>Technologische ontwikkelingen</p> <p>De machinist krijgt te maken met de invoering van nieuwe vormen van (digitale) informatie zoals infrabezettingsinformatie (bijvoorbeeld Routelint). Hierdoor kan de machinist beter anticiperen op gebeurtenissen die zich op zijn rijweg voordoen.</p> <p>Bedrijfsorganisatorische ontwikkelingen</p> <p>De machinist krijgt daarnaast ook de beschikking over ritinformatie met betrekking tot bijvoorbeeld energieverbruik. Het management legt in toenemende mate de nadruk op rendement en klanttevredenheid. Het is een uitdaging voor de machinist om aan deze eisen tegemoet te komen maar daarbij prioriteit te geven aan de veiligheid van het spoorvervoer.</p>
--	--

2. Overzicht van kerntaken en werkprocessen in het beroep

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de kerntaken en werkprocessen kenmerkend voor het beroep.

Een *kerntaak* is een kenmerkende taak binnen de beroepsuitoefening. Het betreft een substantieel deel van de beroepsuitoefening naar omvang, tijdsbeslag, frequentie en/of belang.

Een *werkproces* is een afgebakend onderdeel van een kerntaak. Het werkproces kent een begin en een eind, heeft een resultaat en wordt kenmerkend herkend in de beroepspraktijk. De werkprocessen worden in handelingen beschreven opdat duidelijk is wat de beroepsbeoefening inhoudt.

Machinist reizigersvervoer	
Kerntaak	Werkproces
1 Bereidt het rangeren, besturen en begeleiden van spoorvoertuigen voor	
	1.1 Bereidt zich voor op de werkzaamheden
	1.2 Begeeft zich van en naar de spoorvoertuigen
	1.3 Voert de controle van de spoorvoertuigen uit
	1.4 Gaat in/uit dienst
	1.5 Houdt de ontwikkelingen in zijn vakgebied bij
2 Rangeert spoorvoertuigen op het emplacement	
	2.1 Combineert/splitst spoorvoertuigen
	2.2 Rijdt en plaatst spoorvoertuigen op de opgegeven locatie
	2.3 Bedient infrastructuurinrichtingen
3 Rijdt spoorvoertuigen op het openbare spoorwegnet	
	3.1 Bereidt de spoorvoertuigen en de rit voor
	3.2 Bestuurt spoorvoertuigen
	3.3 Komt op het station/emplacement aan en rondt de rit af
4. Handelt afwijkingen af in het reizigersvervoersproces	
	4.1 Treft (veiligheids)maatregelen bij storingen en onregelmatigheden in/aan het spoorwagennet, de spoorvoertuigen of de dienstregeling
	4.2 Treft (veiligheids)maatregelen bij onregelmatigheden
	4.3 Verstreck informatie aan reizigers bij onregelmatigheden
5. Begeleidt treinreizigers	
	5.1 Voert vertrekproces uit (inclusief eenmensbediening)
	5.2 Verstreck informatie aan reizigers op het station
	5.3 Verstreck informatie aan reizigers vanuit de cabine

3. Beschrijving van de kerntaken

In dit hoofdstuk zijn de verschillende kerntaken in dit beroepscompetentieprofiel beschreven. Daarnaast worden in de rechterkolom de werkprocessen benoemd en resultaten die een werkproces moet opleveren.

3.1 Kerntaak 1

Kerntaak 1 Bereidt het rangeren, besturen en begeleiden van spoorvoertuigen voor
Werkprocessen
1.1 Bereidt zich voor op de werkzaamheden
Beschrijving werkproces: <ul style="list-style-type: none">• Leest de berichten op de handheld pc en voert de benodigde gegevens in.• Neemt de planning met de opdrachten, de week- en dagpublicatie en de treindocumenten zorgvuldig door en stelt bij onduidelijkheden vragen aan de bedrijfsoperator.• Draagt zorg voor de documenten en middelen die hij bij zich moet hebben.• Checkt en draagt de persoonlijke beschermingsmiddelen en voorgeschreven bedrijfskleding.
Resultaat: De machinist heeft inzicht in zijn werkzaamheden en de omstandigheden op het emplacement en de vrije baan. Hij zorgt ervoor dat hij de voorgeschreven documenten, (persoonlijke beschermings)middelen bij zich heeft en de voorgeschreven bedrijfskleding draagt.
1.2 Begeeft zich van en naar de spoorvoertuigen
Beschrijving werkproces: <ul style="list-style-type: none">• Houdt zich aan de (veiligheids)voorschriften van de infrabeheerder bij het betreden van het spoorwegterrein.• Volgt de (veiligheids)regels met betrekking tot kledingvoorschriften en legitimatie op.• Blijft alert op onveilige situaties.• Stapt op ergonomisch verantwoorde wijze de spoorvoertuigen op en af.
Resultaat: Een veilige, (gezonde) en duidelijke situatie voor de machinist en zijn omgeving.
1.3 Voert de controle van de spoorvoertuigen uit
Beschrijving werkproces: <ul style="list-style-type: none">• Is volgens dienstopdracht op de locatie waar de spoorvoertuigen staan.• Neemt de materieelagenda grondig door en interpreteert de beperkingen van de spoorvoertuigen.• Voert de voorgeschreven voertuigspecifieke (technische) controle uit volgens bedrijfsvoorschriften.• Controleert en draagt zorg voor de bevoorrading.• Meldt defecten aan de materieelverantwoordelijke.• Neemt bij afwijkende/onbekende en onveilige situaties contact op met relevante functionarissen en overlegt met hen of er wel of niet met de spoorvoertuigen gereden kan worden.• Noteert zijn bevindingen in de materieelagenda.• Laat de spoorvoertuigen opgeruimd en in dienstvaardige staat achter.

<p>Resultaat: De machinist heeft geconstateerd of de spoorvoertuigen geschikt zijn voor veilig vervoer en heeft de voertuigen bedrijfs gereed gemaakt.</p>
<p>1.4 Gaat in/uit dienst</p>
<p>Beschrijving werkproces:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorgt voor fysieke en mentale gezondheid bij aanvang van de dienst en is vrij van bewustzijnsbeïnvloedende middelen. • Houdt zich aan de normtijden. • Meldt zich in en uit dienst, eventueel via de handheld pc. • Hij neemt kennis van de volgende dienst.
<p>Resultaat: De machinist is fit en kan op tijd starten met zijn werk. Hij is voorbereid op de volgende dienst. De betrokkenen zijn geïnformeerd.</p>
<p>1.5 Houdt de ontwikkelingen in zijn vakgebied bij</p>
<p>Beschrijving werkproces:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investeert in het leren omgaan met nieuwe systemen/spoorvoertuigen/trajecten. • Neemt actief deel aan bijscholing en (her)instructies. • Geeft zelf aan op welk gebied hij aanvullende kennis en vaardigheden nodig heeft.
<p>Resultaat: De machinist blijft inzetbaar.</p>
<p>Toelichting kerntaak 1:</p> <p>De machinist reizigersvervoer moet kunnen omgaan met wijzigingen in /tijdens de dienstuitvoering. Hij zorgt ervoor dat hij op de hoogte is van gewijzigde en nieuwe situaties binnen het railverkeersysteem.</p> <p>De machinist reizigersvervoer moet stressbestendig en stabiel zijn. Hij heeft te maken met een soms krappe dienstregeling maar moet zich altijd houden aan de routines en beperkt daarbij de risico's. Hij moet weerstand kunnen bieden aan de druk die wordt uitgeoefend door de betrokken functionarissen (treindienstleider, bedrijfsoperator) op de uitoefening van zijn taak.</p>
<p>Vakkennis en vaardigheden kerntaak 1:</p> <p>De machinist bezit kennis over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De benodigde documenten en procedures voor de voorbereiding en uitvoering van de dienst. - De (veiligheids)voorschriften en bedrijfsregels van de infrabeheerder en vervoerder. - De regels op het gebied van arbeidsomstandigheden. - De procedures voor het gereedmaken van spoorvoertuigen. - De procedures met betrekking tot het controleren van de spoorvoertuigen (technisch). De procedures met betrekking tot het registreren, vastleggen en communiceren over de uitgevoerde inspecties. - De inhoud van de in kerntaak 1 genoemde wettelijke eisen. <p>De machinist kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De werkzaamheden binnen de normtijden verrichten (tempo).

3.2 Kerntaak 2

Kerntaak 2 Rangeert spoorvoertuigen op het emplacement
Werkprocessen
2.1 Combineert/splitst spoorvoertuigen
Beschrijving werkproces: <ul style="list-style-type: none">• Handelt volgens de rangeeropdracht en neemt (persoonlijke) veiligheidsmaatregelen in acht.• Combineert en splitst (delen van) spoorvoertuigen in de juiste volgorde (mechanisch/ pneumatisch/ elektrisch resp. elektrisch/pneumatisch/mechanisch) en houdt rekening met de samenstelling van de trein (strak/lang/normaal koppelen).• Controleert en beoordeelt het mechanisch gedeelte van de koppeling voor en na het koppelen/ontkoppelen.• Controleert en beoordeelt het luchttechnische gedeelte middels een remproef na het splitsen/combineren.• Controleert het stoot- en trekwerk.• Hangt de niet gebruikte schroefkoppelingen, luchtslangen en kabels in de daarvoor bestemde houders.• Neemt bij afwijkende/onbekende en onveilige situaties contact op met relevante functionarissen en communiceert met hen over de maatregelen.
Resultaat: De spoorvoertuigen zijn op de juiste wijze en in de juiste samenstelling gecombineerd/gesplitst. De betrokken functionarissen zijn geïnformeerd.
2.2 Rijdt en plaatst spoorvoertuigen op de opgegeven locatie
Beschrijving werkproces: <ul style="list-style-type: none">• Handelt volgens de rangeeropdracht/planning en de bedrijfsvoorschriften.• Beproeft en controleert de beschikbare systemen in het krachtvoertuig en voert de technische controle uit.• Communiceert op zakelijke wijze over handelingen en bewegingen in voorkomende situaties met de treindienstleider en de operator van het bedieningspunt• Start de beweging na de vrijgave (via sein, rangeerder of treindienstleider) en bedient de beschikbare systemen (tractie, rem, verlichting) op een technisch beheerste en verantwoorde wijze bij het rijden/begeleiden van het spoorvoertuig over het emplacement en over wissels.• Observeert het te berijden baanvak, de seinen en de cabine-instrumenten en past zijn rijgedrag aan op de situatie en bedient de infrastructuurinrichtingen volgens de procedures.• Volgt indien er sprake is van begeleiding door een rangeerder of begeleider de aanwijzingen van deze veiligheidsfunctionaris op.• Kiest bij afwijkende of onbekende en onveilige situaties voor het geschikte scenario/noodprocedure en communiceert hierover met de treindienstleider en/of de bedrijfsoperator.• Laat het krachtvoertuig in dienstvaardige staat en opgeruimd achter en rapporteert hierover zonodig aan de bedrijfsoperator.
Resultaat: De rangeerbewegingen zijn veilig en efficiënt uitgevoerd. De spoorvoertuigen zijn conform de rangeeropdracht/planning verplaatst. De betrokken functionarissen zijn geïnformeerd.
2.3 Bedient infrastructuurinrichtingen

<p>Beschrijving werkproces:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bekijkt de infrastructuurinrichtingen op zijn traject op gebreken, bijvoorbeeld (hand)wissels op juiste ligging. • Rapporteert deze gebreken aan de infrastructuurinrichtingen aan de treindienstleider. • Bedient de infrastructuurinrichtingen (handbediende wissels/stop-ontspoorblokken) op de voorgeschreven wijze en conform de voorschriften van het bedieningspunt, wanneer van toepassing na toestemming van de treindienstleider en de operator van het bedieningspunt. • Communiceert op correcte en zakelijke wijze met de treindienstleider en de operator van het bedieningspunt.
<p>Resultaat: De infrastructuurinrichtingen zijn op de juiste en veilige wijze bediend. De betrokken functionarissen zijn geïnformeerd.</p>
<p>Toelichting kerntaak 2:</p> <p>De machinist reizigersvervoer moet afwijkingen onderkennen en het geschikte scenario kiezen (bijvoorbeeld snelheid verminderen). Hij communiceert met de overige (veiligheids)functionarissen over de stand van zaken en handelt conform de (nood)procedures die behoren bij het gekozen scenario.</p> <p>De complexiteit van het werk van de machinist reizigersvervoer wordt verhoogd door de toename van de noodzakelijke mobiele communicatie met meerdere (veiligheids)functionarissen gelijktijdig (de zogenaamde interfaces). Daarbij weet de machinist wat de taken zijn van de andere (veiligheids)functies in de keten en welke informatie hij aan wie moet verstrekken en stelt vast of communicatie op dat moment mogelijk is qua veiligheid.</p>
<p>Vakkennis en vaardigheden kerntaak 2:</p> <p>De machinist bezit kennis over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De voorschriften voor het samenstellen van spoorvoertuigen en de procedures bij afwijkingen en verstoorde situaties. - De voorschriften en verkeersregels ten aanzien van het rangeerproces. - De lokale bedrijfsregels. - De verschillende uitvoeringsvormen van infrastructuurinrichtingen en de bediening ervan. - De procedures met betrekking tot de plaatsing van spoorvoertuigen. - De wegbekendheid. - De inhoud van de in kerntaak 2 genoemde wettelijke eisen. <p>De machinist:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan de werkzaamheden binnen de normtijden verrichten (tempo). - Kan defensief rijden. - Hanteert de voorgeschreven gespreksdiscipline.

3.3 Kerntaak 3

Kerntaak 3 Rijdt spoorvoertuigen op het openbare spoorwegnet
Werkprocessen
3.1 Bereidt de spoorvoertuigen en de rit voor
<p>Beschrijving werkproces:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is volgens dienststopdracht op de locatie waar de spoorvoertuigen staan. • Neemt (persoonlijke) veiligheidsmaatregelen in acht. • Bepaalt of de spoorvoertuigen vertrek gereed zijn door de volgende zaken binnen en buiten zorgvuldig te controleren en in orde te maken:

<ul style="list-style-type: none"> - is de remproef genomen (geslaagd) en is de beremming voldoende; - functioneren de dodemansinrichting, de automatische treinbeveiligingsinrichting, de voorgeschreven telecommunicatiemiddelen en de voorgeschreven verlichting; - worden front- en sluitseinen getoond, zijn alle stopblokken verwijderd en de achterste buffers in orde; - zijn de wettelijke veiligheidsmiddelen aanwezig; - zijn de verplichte documenten in het spoorvoertuig aanwezig zoals tijdtafel/dienstregeling en beremmingsstaat; • Gaat na of er voor de te berijden baanvakken bijzondere verkeerssituaties of bijzondere verkeersmaatregelen bestaan (week- en dagpublicatie) en of er ten aanzien van de rit te voeren rit ontheffing of vrijstelling, met daaraan verbonden voorschriften of beperkingen, is verleend. • Stelt werkomgeving voor hem optimaal in (bijvoorbeeld stoel en verlichting).
<p>Resultaat: Het spoorvoertuig is vertrek gereed en de machinist weet op welke wijze hij de rit moet uitvoeren.</p>
<p>3.2 Bestuurt spoorvoertuigen</p>
<p>Beschrijving werkproces:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communiceert op correcte wijze en conform voorschriften/instructies met de treindienstleider. • Start de beweging na de toestemming door de treindienstleider en bedient de beschikbare systemen (tractie, rem) op een technisch beheerste en verantwoorde wijze bij het vertrekken en rijden op de vrije baan, op emplacementen, in stations en over wissels. • Observeert alert het te berijden baanvak, de seinen en de cabine-instrumenten en past zijn rijgedrag aan op de situatie. • Volgt continu de aanwijzingen van het beveiligingssysteem op, interpreteert de aanwijzingen en past ze toe. • Rijdt in alle situaties veilig en conform de procedures en zorgt, rekening houdend met de tijdtafel, voor een regelmatig verloop van de rit. • Kiest bij afwijkende of onbekende en onveilige situaties voor het meest geschikte scenario/noodprocedure en communiceert hierover met de treindienstleider en/of de bedrijfsoperator en informeert de hoofdconductor. • Communiceert op een correcte en veilige wijze - en in voorkomende gevallen conform voorschrift - met alle relevante functionarissen tijdens de uitvoering van de rit en geeft aanwijzingen of volgt aanwijzingen op die bijdragen aan een veilig en regelmatig verloop van de rit. • Toont uithoudingsvermogen en is zich daarbij bewust van zijn eigen alertheid.
<p>Resultaat: De rit is veilig en efficiënt (energiezuinig) en conform de dienstregeling uitgevoerd. De betrokken (veiligheids)functionarissen zijn geïnformeerd.</p>
<p>3.3 Komt op het station/emplacement aan en rondt de rit af</p>
<p>Beschrijving werkproces:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communiceert op een correcte wijze en conform voorschriften met de treindienstleider. • Laat het spoorvoertuig opgeruimd en in parkeerwaardige staat achter.
<p>Resultaat: Het spoorvoertuig is in parkeerwaardige staat achtergelaten.</p>
<p>Toelichting kerntaak 3:</p> <p>De machinist reizigersvervoer kan gedurende langere tijd waakzaam en alert zijn. Hij moet ondanks zijn routinematige taak en eventuele afleiding toch alert blijven op de omgeving en op</p>

ongewone situaties, ook al geeft het veiligheidssysteem geen signaal af.

De machinist reizigersvervoer moet afwijkingen onderkennen en het geschikte, defensieve scenario kiezen. Hij communiceert met de overige (veiligheids)functionarissen over de stand van zaken en handelt conform de (nood)procedures die behoren bij het gekozen scenario.

De complexiteit van het werk van de machinist reizigersvervoer wordt verhoogd door de toename van de noodzakelijke mobiele communicatie met meerdere (veiligheids)functionarissen gelijktijdig (de zogenaamde interfaces). Daarbij weet de machinist wat de taken zijn van de andere (veiligheids)functies in de keten en welke informatie hij aan wie moet verstrekken en van wie hij de informatie moet ontvangen en stelt vast of communicatie op dat moment mogelijk is qua veiligheid.

Indien de machinist daarvoor de ruimte heeft, rijdt hij kostenbewust (energiezuinig).

Vakkennis en vaardigheden kerntaak 3:

De machinist bezit kennis over:

- De generieke en bedrijfsspecifieke (verkeers)regels voor het rijden van treinen en de procedures bij afwijkingen, verstoorde situaties en calamiteiten.
- De lokale bedrijfsregels.
- De wegbekendheid.
- De invloed van factoren als eten/drinken, temperatuur, pauze en beweging op alertheid.

De machinist:

- Kan de werkzaamheden binnen de normtijden verrichten (tempo).
- Kan defensief rijden.
- Hanteert de voorgeschreven gespreksdiscipline.

3.4 Kerntaak 4

Kerntaak 4 Handelt afwijkingen af in het reizigersvervoersproces
Werkprocessen
4.1 Treft (veiligheids)maatregelen bij storingen en onregelmatigheden aan het spoorwagennet, de spoorvoertuigen of de dienstregeling
Beschrijving werkproces: <ul style="list-style-type: none">• Neemt een storing aan het openbare spoorwagennet/de spoorvoertuigen/de dienstregeling waar en schat de ernst van de storing in door het uitvoeren van operationele en technische controles conform de voorschriften.• Neemt (veiligheids)maatregelen om het gevaar te beperken en handelt daarbij conform de (nood)procedures die behoren bij de geconstateerde storing.• Meldt de storing/onregelmatigheid bij de treindienstleider en schakelt de hulp van de bedrijfsoperator in en overlegt met hem over de genomen en te nemen maatregelen.• Informeert de hoofdconducteur over de maatregelen.• Volgt de instructies van de treindienstleider op.• Noteert de storing in de materieelagenda/handheld pc of meldt de storing bij de technische helpdesk.
Resultaat: <p>De machinist heeft adequaat en tijdig (veiligheids)maatregelen genomen bij storingen en onregelmatigheden aan het openbare spoorwagennet, de spoorvoertuigen of de dienstregeling. De betrokken (veiligheids)functionarissen zijn geïnformeerd.</p>

4.2 Treft veiligheidsmaatregelen bij onregelmatigheden ²

Beschrijving werkproces:

- Constoteert een onregelmatigheid en neemt op beheerste wijze veiligheidsmaatregelen om erger te voorkomen voor zichzelf, anderen, de omgeving en de spoorvoertuigen.
- Handelt daarbij conform de (nood)procedures die behoren bij de geconstateerde onregelmatigheid.
- Meldt de onregelmatigheid bij de treindienstleider en de bedrijfsoperator en overlegt met hen over de genomen en te nemen maatregelen en neemt waar nodig en met inachtneming van de veiligheid zelf een beslissing over bijvoorbeeld het veilig evacueren van de reizigers.
- Informeert de hoofdconducteur over de maatregelen.
- Verzamelt zo nodig feiten en persoonsgegevens van getuigen.
- Overlegt op correcte wijze met de controlerende en hulpverlenende instanties/organisaties.
- Verplaatst wanneer mogelijk de spoorvoertuigen van de locatie van de onregelmatigheid.
- Waarschuwt de treindienstleider en de walorganisatie bij vandalisme in de trein.

Resultaat:

De machinist heeft adequaat actie ondernomen die heeft bijgedragen aan het treffen van veiligheidsmaatregelen bij onregelmatigheden en incidenten.
De betrokken (veiligheids)functionarissen zijn geïnformeerd.
De omgeving en derden zijn geïsoleerd en de situatie is gestabiliseerd.

4.3 Informeert reizigers bij onregelmatigheden ³

Beschrijving werkproces:

- Informeert de reizigers op zorgvuldige wijze en conform de voorschriften over de onregelmatigheid en de vervolgacties.
- Verzamelt op pro-actieve wijze informatie over de mogelijke vervolgacties.
- Stemt de informatievoorziening af met de hoofdconducteur.

Resultaat:

De reizigers zijn adequaat geïnformeerd over de onregelmatigheid en de vervolgacties voor de reizigers.

Toelichting kerntaak 4:

De machinist moet kunnen omgaan met spanning bij ongebruikelijke werksituaties.

De machinist stelt de juiste prioriteiten: 1. Veiligheid garanderen, 2. Werkproces uitvoeren en 3. Service verlenen.

De machinist moet kunnen omgaan met de gevolgen van ernstige incidenten en ongevallen, de effecten daarvan op de eigen persoonlijkheid en de verwerking daarvan.

Vakkennis en vaardigheden kerntaak 4:

De machinist bezit kennis over:

- De voorschriften omtrent afwijkingen aan het openbare spoorwagennet/de spoorvoertuigen.
- De (nood)procedures en de generieke en bedrijfsspecifieke maatregelen.
- De (persoonlijke) veiligheidsmaatregelen en het beveiligingssysteem.
- De voorgeschreven gespreksdiscipline.

De machinist:

² Hieronder wordt verstaan (in toenemend escalatieniveau): afwijkingen, incidenten (zonder gevolgen), accidenten (met gevolgen), calamiteiten en terrorisme.

³ Hieronder wordt verstaan (in toenemend escalatieniveau): afwijkingen, incidenten (zonder gevolgen), accidenten (met gevolgen), calamiteiten en terrorisme.

- Kan de (nood)procedures onder normale omstandigheden en onder druk goed uitvoeren.
- Hanteert de voorgeschreven gespreksdiscipline.

3.5 Kerntaak 5

Kerntaak 5 Begeleidt treinreizigers
Werkprocessen
5.1 Voert vertrekproces uit (inclusief eenmensbediening)
<p>Beschrijving werkproces:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewaakt de vertrektijd. • Houdt rekening met reizigers met bijzondere vervoerswensen die meer tijd nodig hebben, maar ook met de punctualiteit. • Zorgt ervoor dat er een vertrekbevel wordt gegeven. • Voert de deursluitprocedure op zorgvuldige wijze uit en overlegt indien van toepassing hierover met de hoofdconductor. • Zet de trein in beweging nadat de deuren veilig gesloten zijn en het seinstelsel vertrekken toestaat.
<p>Resultaat:</p> <p>Een veilig vertrekproces volgens de dienstregeling.</p>
5.2 Verstrekt informatie aan reizigers op het station
<p>Beschrijving werkproces:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beantwoordt indien mogelijk op duidelijke en begrijpelijke wijze vragen van de reizigers maar bewaakt hierbij de bedrijfsvoorschriften, de vertrektijd en het sein. • Neemt bij probleemreizigers of verdachte situaties contact op met de treindienstleider en/of de procesleider van het perron en/of de veiligheidscentrale. • Blijft rustig en handelt rationeel. • Spreekt indien hij de situatie veilig acht reizigers aan op passende wijze aan op (potentieel) riskante situaties.
<p>Resultaat:</p> <p>De reizigers zijn conform de voorschriften geïnformeerd. De (veiligheids)functionarissen zijn over potentieel riskante situaties geïnformeerd.</p>
5.3 Verstrekt informatie aan reizigers vanuit de cabine
<p>Beschrijving werkproces:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roept tijdig om waar de trein naartoe gaat. • Roept conform de voorschriften om bij benadering van een station. • Roept om in het Nederlands.
<p>Resultaat:</p> <p>De reizigers zijn geïnformeerd over de bestemming.</p>
<p>Toelichting kerntaak 5: De machinist reizigersvervoer moet een dienstverlenende instelling hebben. Het management legt in toenemende mate de nadruk op klanttevredenheid. Het is een uitdaging voor de machinist om aan deze eisen tegemoet te komen maar daarbij prioriteit te geven aan de veiligheid van het spoorvervoer.</p>

Vakkennis en vaardigheden kerntaak 5

De machinist bezit kennis over:

- De generieke en bedrijfsspecifieke regels voor het vertrekken en het informeren van reizigers.

De machinist:

- Kan de werkzaamheden binnen de normtijden verrichten (tempo).
- Kan defensief en proactief handelen.
- Hanteert de voorgeschreven gespreksdiscipline.

4. Competenties

In dit hoofdstuk worden de essentiële competenties beschreven die nodig zijn om het beroep goed uit te kunnen oefenen. Deze competenties zijn in willekeurige volgorde opgenomen.

Competenties	Toelichting
Beslissen en activiteiten initiëren	De machinist reizigersvervoer neemt op tijd ten aanzien van de veiligheid en de noodzaak (soms lastige) beslissingen. Hij komt op voor de eigen standpunten en keuzes en blijft ook bij weerstand overeind. Hij neemt de verantwoordelijkheid voor zijn beslissingen en activiteiten.
Samenwerken en overleggen	De machinist reizigersvervoer overlegt tijdig met de treindienstleider en de bedrijfsoperator en maakt melding van belangrijke zaken. Hij overlegt regelmatig met de hoofdconductor over de onderlinge werkafspraken. Hij zorgt er op proactieve wijze voor dat de reizigers goed geïnformeerd zijn.
Formuleren en rapporteren	De machinist reizigersvervoer hanteert bij zijn rapportages de juiste woorden en uitdrukkingen (veiligheidscommunicatie). Hij zorgt voor een nauwkeurige en volledige rapportage, zowel schriftelijk als mondeling.
Vakdeskundigheid toepassen	De machinist reizigersvervoer toont de voor het beroep essentiële fysieke kwaliteiten; hij toont uithoudingsvermogen en coördinatie en laat een snelle reactietijd zien ondanks het routinematige karakter van zijn werk. Hij is alert op gevaar. Hij kan omgaan met onregelmatige werktijden. Hij heeft technisch inzicht en toont affiniteit met het materieel.
Leren	De machinist reizigersvervoer onderneemt stappen om zijn vakkennis en vakvaardigheden steeds goed bij te houden en te ontwikkelen.
Instructies en procedures opvolgen	De machinist reizigersvervoer volgt (veiligheids)regels en voorschriften op. Hij werkt mee aan het vergroten van de veiligheid door mogelijke risico's te minimaliseren. Hij houdt zich aan de (voorgeschreven) procedures en komt stipt op tijd.
Met druk en tegenslag omgaan	De machinist reizigersvervoer kan grenzen stellen en geeft het duidelijk aan als het overschrijden van de grens onveilig en onredelijk is. Vooral bij een krappe dienstregeling, wijzigingen in de dienstuitvoering en bij invloed van andere partijen. De machinist reizigersvervoer houdt een goed evenwicht tussen werk en privéleven en moet zijn eigen emotionele belastbaarheid kunnen inschatten. De machinist moet kunnen omgaan met de gevolgen van ernstige incidenten.

Andere relevante competenties zijn:

Overtuigen en beïnvloeden	Plannen en organiseren
---------------------------	------------------------